

FACE**JEAN NOUVEL****Ο ΣΤΑΡ,
Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ,
Ο ΜΥΘΟΣ**

Τελειομανής. Με εμμονή στη λεπτομέρεια. Εργασιομανής. Δεν σταματά ποτέ να δουλεύει, στο σπίτι, στο αυτοκίνητο, στο αεροπλάνο. Φοράει πάντα μαύρα, έχει το κεφάλι πάντα ξυρισμένο και τα χείλη του σφιγμένα σε ένα μυστηριώδες χαμόγελο. Ο Jean Nouvel, ένας από τους ζωντανούς μύθους της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής, βρέθηκε στην Κύπρο με δύο εμβληματικά έργα: τον λευκό πύργο με ιδιωτικά διαμερίσματα που βρίσκεται επί της Στασίνου και πιο πρόσφατα με τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ποιος είναι, όμως, ο άνθρωπος πίσω από την εικόνα και τον μύθο;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΩΝΙΑ ΣΤΑΥΡΙΝΟΥ

Η εντυπωσιακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, στοίχισε 33 εκατομμύρια και είναι αναμφίβολα ένα από τα πιο σημαντικά και ξεχωριστά κτίρια που έγιναν στην Κύπρο.

Tο Ίδρυμα Σύγχρονης Τέχνης Καρτιέ στο Παρίσι. Ο Πύργος Agbar στη Βαρκελώνη. Το θέατρο Guthrie στη Μινεάπολη. Το Μουσείο του Λούβρου στο Άμπου Ντάμπι.

Το Εθνικό Μουσείο της Κίνας. Και τώρα, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, ένα κτίριο που «συνομιλεί» με το φυσικό φως που έρχεται από την οροφή του θόλου και αντανακλάται σε όλο το εσωτερικό του. Σαν τη γνώση που ρέει στο εσωτερικό του ανθρώπινου μυαλού και του προσφέρει άπλετο φως, θα μπορούσε να πει κανείς παραλληλίζοντας. Το εντυπωσιακό κτίριο έχει το σχήμα ενός λευκού θόλου, με διάμετρο 40 μέτρα και είναι επενδυμένο με εξαγωνικές κυψέλες από λευκό χυτό αλουμίνιο που φιλτράρουν το φως και το διαχέουν στο εσωτερικό. Στην κορυφή του, ένας ηλιοστάτης διαμέτρου 5 μέτρων κατευθύνει κατακόρυφα μία δέσμη φωτός μέχρι το χαμηλότερο επίπεδο του κτιρίου. Ο ηλιοστάτης είναι μία εξειδικευμένη κατασκευή με περιστρεφόμενες περσίδες και φωτοαγωγό οροφής. Ο Γάλλος αρχιτέκτονας, βραβευμένος το 2008 με το Pritzker (το λε-

παιδεία και οι γονείς του τον αποθάρρυναν έντονα όταν εξέφρασε την επιθυμία να γίνει καλλιτέχνης. Η αρχιτεκτονική ήταν ένας αμοιβαίος συμβιβασμός. «Όταν ανακοίνωσα στους γονείς μου ότι ήθελα να μπω στη Σχολή Καλών Τεχνών εκείνοι μου το απέκλεισαν», λέει σήμερα ο ίδιος εξηγώντας ότι ήθελαν να βρει μια «κανονική» δουλειά ωθώντας τον στα μαθηματικά. «Παρόλα αυτά, γράφτηκα στη Σχολή Καλών Τεχνών, ακολουθώντας ωστόσο την κατεύθυνση της αρχιτεκτονικής. Εξήγησα στον πατέρα μου ότι η ανέγερση κτιρίων είναι μια σοβαρή απασχόληση. Εκείνος, τότε, πήγε και βρήκε τους καθηγητές μου και κάπως τον έπεισαν. Συνέχισα τις σπουδές, αλλά με την ελπίδα να επιστρέψω στις καλές τέχνες». Αυτό δεν έγινε βέβαια ποτέ. Απλά, συνειδητοποίησε ότι η αρχιτεκτονική είναι τέχνη. «Μια τέχνη που προσφέρει ευκαιρίες υψηλότερες από ό,τι είχα φανταστεί», όπως λέει. Ξεκίνησε να εργάζεται το 1967 και πρωτοστάτησε

ΤΟ ΣΤΙΛ ΤΟΥ, ΑΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΜΟ, ΔΕΝ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΜΑΝΙΕΡΕΣ. «ΤΟ ΣΤΙΛ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΔΙΑΠΕΡΝΑΣ ΜΙΑ ΣΤΑΣΗ», ΛΕΕΙ Ο ΙΔΙΟΣ.

δεκαετία του 1970 στο Παρίσι, υπερασπιζόμενος τη διαφορετικότητα στην αρχιτεκτονική, ωστόσο, η διεθνής φήμη του άρχισε να χτίζεται στη δεκαετία του 1980. Το Αραβικό Ινστιτούτο που ολοκληρώθηκε το 1987 και το όνομά του έγινε συνώνυμο της αρχιτεκτονικής πρωτοπορίας. Το στιλ του, αν και αναγνωρίσιμο, δεν ακολουθεί μανιέρες. «Υπάρχει παρανόηση όσον αφορά το στιλ», λέει ο ίδιος. «Η αρχιτεκτονική δεν είναι το ίδιο

με τη ζωγραφική, όπου έχεις έναν λευκό καμβά και μπορείς να ζωγραφίσεις ό,τι θέλεις. Αν είσαι αρχιτέκτονας, δεν πρέπει να επαναλαμβάνεις το λεξιλόγιό σου. Το στιλ για μένα είναι να διαπερνάς μια στάση. Στην αρχιτεκτονική κάνεις έναν διάλογο με το τι υπήρχε πριν στον τόπο και τι υπάρχει τώρα. Συχνά λέω ότι ψάχνω για το χαμένο κομμάτι ενός παζλ. Γενικά, μια τοποθεσία είναι συνδεδεμένη με πολλή πληροφορία: οι άνθρωποι, το είδος της φύσης, η ιστορία. Ένας αρχιτέκτονας πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες αυτές τις παραμέτρους, δεν μπορεί να δημιουργεί κάτι αφηρημένο, ασύνδετο με τον τόπο». Παρόλα αυτά παραδέχεται πως έχει κάποιες δημιουργικές εμμονές, όπως οι κρεμαστοί κήποι, οι διάτρητες προσόψεις που μοιάζουν με κεντήματα, το ύψος και το παιχνίδι με το φως. «Ο αρχιτέκτονας είναι σαν ένας σεφ σε ένα εστιατόριο - πρέπει να προσφέρει ικανοποίηση στον πελάτη και όχι να ικανοποιεί ένα δικό του αφηρημένο όραμα. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δώρο». **DT**

